

מסורת הש"ס

(א) [לעיל סט. וט"ג], (ב) קדושין ע: לקמן נח. בכורות לה: א) [לעיל מ.], קדושין ע. (ד) ג"ז שם, (ס) קדושין עמ. (ז) [קדושין כה. וט"ג], (ז) קדושין עמ., (ח) [שם], (ט) [ע"ב].

תורה אור השלם

1. וְאֵת עֲמִשָּׂא שֶׁם אֲבִשְׁלֵם תַּחַת יוֹאֵב עַל הַצָּבָא וְעִמְשָׂא בֶן אִישׁ וְשֵׁמוֹ יִתְרָא הַיִּשְׂרָאֵלִי אֲשֶׁר בָּא אֶל אֲבִיגַיִל בַּת נָחָשׁ אֲחֹת צְרוּרָה אִם יוֹאֵב: שמואל ב יז כה
2. וְאַבְיגַיִל יִלְדָה אֶת עֲמִישָׂא וְאִבִּי עֲמִישָׂא יִתְרָא הַיִּשְׂרָאֵלִי: דברי הימים א ב יז
3. לֹא יָבֹא עֲמוּנִי וּמוֹאבִי בְּקֶהֱלִי יְיָ גִּם דֹּרֹךְ עֲשִׂירִי לֹא יָבֹא לְהֵם בְּקֶהֱלִי יְיָ עַד עוֹלָם: דברי עג ד
4. כֵּל בְּבוּדָה בַּת מֶלֶךְ פְּתִימָה מִמִּשְׁבְּצוֹת זָהָב לְבִשְׁתָּהּ: תהלים מה יד
5. וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו אֵיזָה שִׁירָה אֲשֶׁרָה וַיֹּאמֶר הִנֵּה בָּאֵהוּ: בראשית יח ט
6. עַל דֶּבֶר אֲשֶׁר לֹא קִדְּמוּ אֹתָכֶם בַּלָּחֶם וּבִפְנֵים בִּדְרוֹךְ בְּצִאֲתָכֶם מִמִּצְרָיִם וְאֲשֶׁר שָׂכַר עֲלֶיךָ אֶת בָּלָעַם בֶּן בְּעוֹר וּמִפְתּוֹר אֲרָם וְהָרִים לְקַלְקֵלֶךָ: דברים כג ה
7. אָהָּ יְיָ כִּי אֲנִי עֲבָדְךָ אֲנִי עֲבָדְךָ בֶּן אֲמִתָּה פתחת למִסְרֶיךָ:

התלים קטו טז
8. רְבוֹת עֲשִׂית אֲתָהּ יְיָ אֱלֹהֵי נִפְלְאוֹתֶיךָ וּמוֹחַשְׁבוֹתֶיךָ אֵלֶינִי עַד: אגדה
9. אִן אֲמַרְתִּי הִנֵּה בָּאתִי בְּמִגְלַת סֵפֶר כְּתוּב עָלַי: תהלים מ ח
10. וּכְמוֹ הַשֶּׁמֶר עֲלָה וְהָיִינוּ הַמְּלָאכִים בְּלוֹט לְאֹמֶר קוֹם קוּחַ אֶת אֲשִׁיתְךָ וְאֶת שְׁתֵּי בְּנֵיךָ הַדְּמִצְאָת פֶּן תִּסָּחֵף בַּעֲזֵן הָעִיר: בראשית יח טו
11. מִצָּאֵתִי דֹרֹךְ עֲבָדִי בַשָּׂמֶן קִדְּשִׁי מִשְׁחָתִי: תהלים פט כא

הגהות הב"ח

(א) גמ' הכי מרגמו:
(ב) שם דלמנא בעמוני שנשא כנ"ל ומיתג ודאי נמחק:

מוסף רש"י

כל תלמיד חכם שמורה הלכה ובא. הלכה מדשה שלם שמעונו מאמר (בכורות לה.), אם קודם מעשה אמרה. קודם שגא מעשה לידו (בכורות טז.) קודם שגא מעשה הלכה לידו (בכורות כז.) אמרה להאי מדושה לתלמידיו כסם רבו (קדושין ז.) שומעין לו. ואמנה לאמרה נשעת מעשה ושעין משא (בכורות לה.). ואם לאו אין שומעין לו. איט האמן להשיד כסם רבו, שגא מחמת מעשה הכא לידו הוא אמר כן (קדושין ז.) הואיל ודבר חידוש הוא, שגא כשכיל מעשה שגא לידו אמרה (קסון ח.). בת גר זכר. ואפילו ממשאלות, כבת חלל זכר. ופסולה לכהונה, אכל כהן גזירת משראל כסירה (קדושין טז.). שכן ביאחו בעבירה. צאלמנה וז לפיכך בת הגולה מהן פסולה לכהונה שהרי יצירתה בעצירה (שם עח.). חלל יוכיח. שנשא ישראלית שאין ציאלמו בעצירה (שם).

אם קודם מעשה. שצאת הוראה לידו אמרה ושנאה לתלמידיו צצית

המדרש כסם רבו שומעין לו נשעת הוראה ואם לאו אין שומעין לו שגא מחמת מעשה הכא לידו אמרה: **דהא שמואל וציוס דינו קייס.**

ומילתא דעצידא לגלויי הוא ולא משקר צה: **הנה צאלל.** דלין דרך

אשה לצאת מציתה: **כסנאלי.** דלאכא

דנפקא ליה מעמוני ואיכא דנפקא

ליה מעל דצר: **מוסרום.** הן רלועות

שקושרין צהן העול: **פסחם.** שהתרת

את הנקצות: **נעמה.** אמו של

רחצעם וממנה יאלו מלכי בית דוד:

נפלאוסיך ומחשצוסיך אלינו. עלי

ועל רחצעם בן צני חצבת לטובה

כשהתרת את הנקצות: **אני אמרי.**

נשעה שנמשחתי עתה צאתי לגדולה

ומקרוצ פסקו לי גדולה זו ולא

ידעתי שמימי אצרהם נכתבה עלי

צמגילת ספר: **צה גר עמוני.** קא

סלקא דעתך עמוני שנמגיירה אשמו

עמו והורמה ולידתה קדושה: צה

חלל פסולה לכהונה צפ' עשרה יוחסיון

ופלוגתא דרבי יהודה ור' יוסי צפרק

עשרה יוחסיון: **מנא ליה.** מנא מימי

לן האי דמשום דלין ראו צלל צקהל

צמו פסולה יותמ משאר גרים הואיל

ונקצותיהן מותרות: **מסנן גדול**

צאלמנה. דהואיל ואינו ראו צה

צמו חללה ופסולה לכהונה: **מה לנ"ג**

שכן ציאלמו בעצירה. תאמר צעמוני

שנשא עמונית שאין ציאלמו בעצירה:

חלל זכר יוכיח. שמתר צצת ישראל

ואין ציאלמו צה בעצירה וצמו פסולה

לכהונה: **מה לחלל שכן יצירתו בעצירה.**

צציתא אציו ואמו בעצירה תאמר

צעמוני שאין יצירתו בעצירה: **נ"ג**

יוכית. שאין יצירתו בעצירה וצמו

מחלמנה פסולה: **הנז השום שצכן**

שאינן צרוצ קהל. אינן כשאר רוצ

ישראל שהרי יש צכול צד פגום כהן

גדול ציאלמו בעצירה חלל יצירתו

בעצירה עמוני אינו ראו לצלל צקהל:

נז עצירה. צה כהן גדול יצירתה

בעצירה צה חלל יצירת אציה בעצירה

תאמר צעמונית שאין עצירה לא

ציצירתה ולא ציצירת אציה ופשיטא

שכשרה: **אמר ליה אין.** ולקמן א' יליף

מעמוני: **צה גר עמוני ומלרי שני.**

שנשאו צה ישראל וציאלמן בעצירה:

דמני

הערל פרק שמיני יבמות

עז.

אם קודם מעשה אמרה שומעין לו. אר"ת דהיינו דוקא היכא דהוא עצמו נוגע צצצר כגון יתרא שהיה לריך לאותה הוראה שהרי צה יסי נשא כדכתיב אשר צא אל אציגיל צה נחש ואמרינן צפ"ק דצצא צתרא (דף יד. ושם) צה מי שמת צעטיו של נחש וכן צפרק נושלין על האנוסה (לקמן דף נח. ושם) גצי גר שהעיד על אשמו ושצצה צניו וצפ' עשרה יוחסין (קדושין דף ע.) גצי עוצדא דרצי יהודה צכל דוכתא דמייתי לה היו הו צריצין לאותה הוראה אצל אס אין צריצין לאותה הוראה שומעין לו אע"פ שלא אמרה עד שעת מעשה:

בתנאי עמוני וא' עמונית. וא"ת לר' יהודה תקסי

ליה מצרי ולא מצרית ואמר ר"י דגצי

עמוני ומואלצי היה לו לקצר ולכתוב

עמוני ומואל צהלך מדכתיב עמוני

ומואלצי אית לן למדרש דלמעט עמונית

ומואלצית קאתי אצל מצרי אס היה

כותב מצרים היה מאלריך יותר והא

דכתיב אדומי ולא כתיב אדום אגב

מצאתי דוד. אע"פ שדוד עצמו

אמרה צרות הקודש אמרו:

מכחן גרוד באצלמנה מה אב"ב

בו'. תימה דמייתי לרבי

יוסי האי דינא דכ"ג צאלמנה וחלל

דאפילו לרצי יהודה לית ליה האי דינא

משום דאיכא למיפרך כדפריך הכא

מה להנז השום שצכן שכן יש צהן נז

עצירה כדאמר צפרק צתרא דקדושין

(דף עח. ושם) וזהו ליה לאתמוי דינא

דדלין מינייה ר' יהודה דצת גר זכר

צצת חלל זכר מחלל ומצרי ראשון

כדאמר התם ומיהו לענין שאר צנות

גרים איכא למימר לית ליה לרצי יוסי

דינא דר' יהודה דלא חשיב ליה נז

השום שאינו צרוצ קהל כיון דגר ראו

לקהל וכן פירש צקונטרס התם

ארצי אליעזר כן יעקב דפליג ארצי

יהודה אצל הכא גר עמוני דחשיב

הוא נז השום כדאמר הכא כיון דלין

ראוי לצלל צקהל קשה אמאי לא נדון

לר' יוסי מחלל ומצרי ראשון שתפסל

צה עמוני שנשא עמונית לכהן אע"ג

שראיה צלל צקהל ו"ל דקסצר ר'

יוסי כיון דצת מצרי ראשון אינה

ראיה לצלל צקהל אין לעשות נז

השום מפסול כהונה ופסול קהל ללמוד

מהא צעלמנא לפסול כהונה ואין

להקשות דילנף שפוסל גר צציאלמו

מחלל ומצרי ראשון דהשתא יש לעשות

נז השום כיון שאין אנו צאין לעשות

נז השום ממנה ממנה שצנותיהן

פסולין זו לקהל זו לכהונה אלא ממנה

שאינו צרוצ קהל דגר חשוב צרוצ

קהל לרצנן כדפרישית ועוד דמה

להנך שכן זרעם פסול תאמר צגר

צצמו כשרה אצל קשה דמחזיר

גרושתו ויצמנה לשוק נילנף שיפסלו צציאלמן מחלל ומצרי ראשון ונ"ל כמו שפירשנו צפס"ק (דף טו: ושם ד"ה מה) דלרצנן לא ילפינן מאיסור

כהונה לעשותה חללה דלין חללה אלא מאיסורי כהונה ואפילו צצהד השום מעלמנא ומפסול כהונה ורצי יהודה ודאי ילינף צמה הנז

אפילו לפסול צציאלמו כדאמר צקידושין (דף עח.): **רבי יוחנן אמר כשרה.** תימה לר"י היכי ילפינן לעיל צהחולן (דף מה).

מק"ו דאלמנה דעוצד כוכציו ועצד הכא על צה ישראל הולד פגום הא איכא למימר לרצי יוחנן צה גר עמוני שנשא צה ישראל יוכיח

שאיסורו שזי צכל וצמו כשרה ולרצן שמעון בן גמליאל דקאמר צפרק אלמנה (לעיל דף סט.) דגר עמוני אינו פוסל צציאלמו אתי

שפיר אצל לת"ק ורצי יוסי קשיא ומיהו ממצרי שני אין להקשות תוכיח דמה למצרי שכן עשה: **ר'יש צ'קיש אמר פסולא.** הקשה

הר' משה כהן דלעיל (שם) משמע דלכוזי עלמנא צה עמון ומצרי שני כשרה לכהונה דאמר מאי איכא צין תנא קמא לר' יוסי א"ר

יוחנן מצרי שני איכא ציניייהו כו' לאפוקי מצרי שני דלין זרעו פסול כמו כהן גדול צאלמנה וגצי גר עמוני קאמר דלין כל זרעו

פסול אלמנא צמו כשרה לכהונה ואמר ר"י דסוגיא דהתם ר' יוחנן קאמר ליה דאמר הכא כשרה אצל ריש לקיש דפוסל הכא יאמר

דמנא קמא דפסיל התם היינו משום דזרעו פסול ולא יפרש מילתיה דמ"ק כמו שמפרש ר' יוחנן מה כהן גדול צציאלמו בעצירה כו' דא"כ

הוא משמע דמודה לר' יוסי דמצרי שני אין זרעו פסול אלא לתנא קמא נמי הוא נקט צמילתיה מה כהן גדול צאלמנה שזרעו פסול כו'

דציצירא ליה דצת גר עמוני ומצרי שני זרעו פסול ור' יוסי דקאמר כל שזרעו פסול כו' וממעט מצרי שני אליצא דנפשיה נקיט האי לישראל:

מצרי

עין משפט

גר מצוה

פא א טוש"ע י"ד סימן רמב סעף לו

צהגניא:

פב ב ג מיי"ט מהלכי אסוקרי ציאה הלכה י טוש"ע אה"ע סימן ד סעף ו:

הגהות מהר"ב

רנשבורג

א) גמ' מלמד שהיה רחבעם יושב צחיקו של מלך. ר"צ ע"י בעצירה מחמירות מאמר אס כל חי חלק ב' סי' יו"ד דף מז ע"ב ונפירוש ד' יהודה שם:

תוספות ישנים

א) עיין"ל דטעמא דר' יהודה דלא דרשין ולא מצרית משום דכתיב צני מצרי צניס אשר יולדו הכמוצ חללו צלירה א"כ גל קהל דנקבות אסורות וכן אמרינן לקמן (עו.):
הצד השום שצכן שאין צרוצ קהל וא"ת כיון דסי"ד השתא שהדין הוא גמור אמאי מכשיר ר' יוסי צה גר וגזירות לכהונה שהרי כמו כן אינן צרוצ קהל שנצאם מטפס פסולה דמהאי טעמא פסיל לה ר' יהודה צפרק עשרה יוחסין ולא פריקנן השום אלא מה להנז השום שצכן שיש צהם נז עצירה ועדיין לא צמקיקן ארעמין עד לקמן. וי"ל דלא חשיב רצי יוסי גר וגזירות אינן צרוצ קהל כיון דלית צמו נז פגם כמו צאלמנא לר"ג שציאלמו בעצירה וחלל יצירתו בעצירה ועמוני אסור קהל: מה להנז השום שצכן שכן יש צהם נז עצירה. וא"ת ולימא מצרי ראשון שנשא מצרית עצירה שהרי לא ציאלמס יצירתם חיו בעצירה ואפ"ה צמה פסולה חף לקהל אף אי אציה גר עמוני שתפסל צמו לכל הפחות לכהונה דהכי נמי אמרינן צפרק עשרה יוחסין. וי"ל דלא חשיבין ליה הכא נז השום משום שאין שוין דחלל פסולה צמו לכהונה ולא לקהל וצנצנא פסולה צמו חף לקהל (ואין נראה). ונראה לר"ס דר' יוחנן צצר כרש"ג דאמר לעיל (סעט.) דגר עמוני אין פוסל אשה צציאלמו וא"כ איכא למפרך מה להנז השום שצכן שכן פוסלין אשה צציאלמס תאמר צגר עמוני. וא"ת ומנא ליה לתלמודא חף טעמא וי"ל דמדמכשיר ר' יוחנן צה גר עמוני ולא פסיל לה מהן דינא על כרחך צריך לנו לומר דסבר כרש"ג דלעיל דאי לאו הכי הוא פסיל לה ר' יוחנן מדניא דחלל ומצרי והא דקאמר הכא ואי כר' יוסי ר"ל אי צצר כר' יוסי דצת גר וגזירות כשרה פשיטא דצת עמוני כשרה דמהיכא טבל לפסולה אי מצ"ג צאלמנא וכו' אצל כרצי יוסי מנש לא סבר דהא ר' יוסי פליג לעיל (סעט.) אדרש"ג ור' יוחנן סי"ל כרש"ג כדפרישית: